

ÜLDKOHTU OTSUS (viies koda)

13. aprill 2011 *

Kohtuasjas T-576/08,

Saksamaa Liitvabariik, esindajad: M. Lumma ja B. Klein, hiljem M. Lumma, B. Klein, T. Henze ja N. Graf Vitzthum,

hageja,

keda toetab:

Rootsi Kuningriik, esindajad: A. Falk, K. Petkovska, S. Johannesson ja A. Engman,

menetlusse astuja,

* Kohtumenetluse keel: saksa.

SAKSAMAA VS. KOMISJON

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: F. Erlbacher ja A. Szmytkowska,

kostja,

keda toetavad:

Hispaania Kuningriik, esindaja: B. Plaza Cruz,

Prantsuse Vabariik, esindajad: G. de Bergues ja B. Cabouat,

Itaalia Vabariik, esindajad: I. Bruni, hiljem avvocato dello Stato P. Gentili,

ja

Poola Vabariik, esindajad: M. Dowgielewicz, hiljem M. Szpunar ning lõpuks M. Szpunar, B. Majczyna ja M. Drwiecki,

menetlusse astujad,

mille ese on nõue osaliselt tühistada komisjoni 3. oktoobri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 983/2008, millega võetakse vastu 2009. eelarveaastaks ette nähtud vahendite liikmesriikidele eraldamise kava sekkumisvarudest pärit toiduainete tarnimiseks ühendes enim puudust kannatavatele isikutele (ELT L 268, lk 3),

ÜLDKOHUS (viies koda),

koosseisus: M. Prek (ettekandja) koja esimehe ülesannetes, kohtunikud S. Soldevila Fragoso ja S. Frimodt Nielsen,

kohtusekretär: ametnik K. Andová,

arvestades kirjalikus menetluses ja 9. septembri 2010. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

Õiguslik raamistik

- ¹ Nõukogu 22. oktoobri 2007. aasta määruse (EÜ) nr 1234/2007, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus) (ELT L 299, lk 1; edaspidi „ühtse ÜTK määrus“), põhjendus 10 on sõnastatud järgmiselt:

„Turgude stabiliseerimiseks ja põllumajandusega tegelevale rahvastikuosale rahuldava elatustaseme tagamiseks on eri sektorites paralleelselt otsetoetuskavade kasutuselevõtmisega välja töötatud hinnatoetussüsteemide diferentseeritud süsteem [...] Neid meetmeid rakendatakse riikliku sekkumise või eraladustamise toetuse maksimise vormis teravilja-, riisi-, suhkru-, oliiviõli ja lauaoliivide, veiseliha- ja vasikaliha-, piima- ja piimatoote-, sealih- ning lamba- ja kitselihasektori suhtes. Käesoleva määruse eesmärke arvestades on seega vaja säilitada varem väljatöötatud vahenditega ette nähtud hinnatoetusmeetmed, tegemata neisse olulisi muudatusi võrreldes varasema õigusliku olukorraga”.

- 2 Sama määruse põhjendus 18 on sõnastatud järgmiselt:

„Mitmete põllumajandustoodete sekkumisvarude tõttu on ühendusel potentsiaalne võimalus oluliselt kaasa aidata oma enim puudust kannatavate kodanike heolule. Ühenduse huve silmas pidades tuleb seda võimalust asjakohaseid meetmeid rakendades ka edaspidi kasutada, kuni varud on vähenenud normaalkoguseni. Neid kaalutlusi arvesse võttes on toidu jaotamist heategevusorganisatsioonide poolt seni reguleeritud nõukogu 10. detsembri 1987. aasta määrusega (EMÜ) nr 3730/87, millega kehtestatakse sekkumisvarudest pärit ja ühenduses enim puudust kannatavatele isikutele jaotamiseks mõeldud toiduainete kindlaksmääratud organisatsioonidele tarnimise üldeeskirjad. See oluline sotsiaalne meede, mis võib olla arvestatava väärtusega enim puudust kannatavatele isikutele, tuleks säilitada ja inkorporeerida käesoleva määruse raamistikku”.

- 3 Ühtse ÜTK määruse II osa I jaotise I peatüki II jao IV alajagu „Sekkumisvarude müük” sisaldab artikleid 25–27.

- 4 Ühtse ÜTK määruse artikli 25 kohaselt „[r]iiklikesse sekkumisladudesse ostetud toodete müük toimub viisil, millega välditakse turuhäireid, tagatakse ostjate võrdne ligipääs kaupadele ja võrdne kohtlemine”.

- 5 Sama määruse artikkel 27 „Ühenduses enim puudust kannatavatele isikutele jaotamine” sätestab:

„1. Sekkumisvarudes hoitavad tooted tehakse kättesaadavaks teatavatele kindlaks määratud organisatsioonidele, et võimaldada toidu jaotamist ühenduses enim puudust kannatavatele isikutele vastavalt iga-aastasele kavale.

Jaotatakse:

- a) tasuta või

- b) hinnaga, mis ei ole kõrgem määratud organisatsiooni poolt meetme rakendamisel tehtud põhjendatud kuludest.

2. Toodet võib ühenduse turult mobiliseerida, kui:

- a) see ei ole lõikes 1 osutatud iga-aastase kava rakendamise ajal ühenduse sekkumisvarudes ajutiselt kättesaadav; toodet võib mobiliseerida kava ühes või mitmes liikmesriigis rakendamiseks vajalikus ulatuses ning tingimusel, et kulud jäävad ühenduse eelarves selleks eesmärgiks ette nähtud kulude piiridesse, või

b) kava rakendamine tooks kaasa mõnes muus liikmesriigis kui toodet vajavas liikmesriigis või liikmesriikides sekkumises olevate toodete väikeste koguste ülekandmise liikmesriikide vahel.

3. Asjaomased liikmesriigid määravad lõikes 1 osutatud organisatsioonid ja teatavad komisjonile igal aastal õigeaegselt, kas nad soovivad seda kava kohaldada.

4. Lõigetes 1 ja 2 osutatud tooted antakse määratud organisatsioonidele üle tasuta. Selliste toodete arvestuslik väärtus on sekkumishind, mida kvaliteedierinevustega arvestamiseks kohandatakse vajaduse korral koefitsientidega.

5. Ilma et see piiraks artikli 190 kohaldamist, rahastatakse käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 alusel kättesaadavaks tehtud tooteid Euroopa ühenduste eelarve EAGF-i asjakohase eelarverubriigi assigneeringutest [...]”

6. Komisjoni 29. oktoobri 1992. aasta määrus (EMÜ) nr 3149/92, millega kehtestatakse ühenduses enim puudust kannatavatele isikutele sekkumisvarudest pärit toiduainete tarnimise üksikasjalikud eeskirjad (EÜT L 313, lk 50; ELT eriväljaanne 03/13, lk 196), artikkel 1 sätestab:

„1. Liikmesriigid, kes soovivad määrusega [...] nr 3730/87 kehtestatud meetmeid kohaldada ühenduses enim puudust kannatavate isikute huvides, informeerivad sellest komisjoni igal aastal hiljemalt 1. veebruariks enne artiklis 2 osutatud aastaplaani rakendamisperioodi.

2. Liikmesriigid teatavad komisjonile hiljemalt 31. maiks järgmised andmed:

- a) iga tootetüübi kogused (tonnides), mida nende territooriumil asjaomasel aastal on plaani rakendamiseks vaja;

[...]"

7 Sama määruse artikkel 2 näeb ette:

„1. Komisjon võtab enne iga aasta 1. oktoobrit vastu enim puudust kannatavatele isikutele toiduainete tarnimise aastaplaani, mis jagatakse asjaomaste liikmesriikide vahel. Komisjon võtab liikmesriikide vahel vahendite jagamisel arvesse enim puudust kannatavate isikute arvu kõige täpsemaid hinnanguid asjaomastes liikmesriikides. [K]omisjon [võtab] arvesse ka seda, kuidas eelmistel eelarveaastatel on ümberpaigutamistoiminguid läbi viidud ja vahendeid kasutatud.

2. Komisjon konsulteerib enne aastaplaani koostamist suuremate organisatsioonidega, kes on kursis ühenduses enim puudust kannatavate inimeste probleemidega.

3. Kõnealusel plaanis määratakse eelkõige kindlaks:

1. iga liikmesriigi kohta, kus meetet kohaldatakse:

- a) plaani omapoolse osa läbiviimiseks saadaolevate rahaliste vahendite ülemmäär;
- b) sekkumisametite valduses olevatest varudest võetavate tooteliikide kogused;
- c) ühenduse turult toote ostmiseks antav toetus iga toote kohta, kui asjaomane toode puudub aastaplaani vastuvõtmise ajal ajutiselt sekkumisametite varudes.

See toetus määratakse kindlaks iga toote kohta, võttes arvesse esiteks liikmesriigi poolt vastavalt artikli 1 lõikele 2 esitatud teatistes märgitud kogust, teiseks sekkumisvarudes puuduvaid koguseid ja kolmandaks eelmiste eelarveaastate jooksul taotletud ja eraldatud tootekoguseid ning nende tegelikku kasutust.

[...]"

- 8 Sama määruse artikkel 3 sätestab, et plaanitäitmise periood kestab 1. oktoobrist kuni järgmise aasta 31. detsembrini.
- 9 Määruse artikli 4 lõike 1a neljas lõik näeb ette:

„Konkreetsed toodet võib turult varuda üksnes juhul, kui on eraldatud kõik artikli 2 lõike 3 punkti 1 alapunkti b kohaldamise eesmärgil sekkumisvarudest tarnimiseks kõrvaldatavad samasse rühma kuuluva toote kogused, sealhulgas artikli 7 kohaldamisel ümberpaigutatavad kogused. Pädev siseriiklik asutus teatab komisjonile toodete turult varumise alustamisest”.

Vaidlustatud määrus

- 10 2009. eelarveaastaks ette nähtud vahendite liikmesriikidele eraldamise aastane kava sekkumisvarudest pärit toiduainete tarnimiseks ühenduses enim puudust kannatavatele isikutele kehtestati komisjoni 3. oktoobri 2008. aasta määrusega (EÜ) nr 983/2008 (ELT L 268, lk 3; edaspidi „vaidlustatud määrus”).

- 11 Vaidlustatud määruse põhjendus 4 on sõnastatud järgmiselt:

„Määruse [...] nr 3149/92 artikli 2 lõike 3 punkti 1 alapunktis c on sätestatud toetuste määramine, et osta turult tooteid, mis ei ole sekkumisvarudest ajutiselt kättesaadavad. Sekkumisametite valduses oleva inimtoiduks kõlbliku teravilja varud on praegu väga väikesed ning juba on tehtud ettevalmistusi nende müügiks turul. Lisaks sellele ei ole sekkumisametite valduses praegu riisi ja lõssipulbri varusid ega ole ka ette näha pakkumisi nende põllumajandustoodete sekkumiskokkuostuks 2008. aastal. Seepärast tuleks kindlaks määrata toetus, et võimaldada 2009. eelarveaasta kavale vastava teravilja, lõssipulbri ja riisi koguse turult ostmist”.

- 12 Vaidlustatud määruse artikkel 1 sätestab:

„[Ühtse ÜTK määruse] artikli 27 alusel toimub ühenduses enim puudust kannatavatele isikutele ette nähtud toiduainete jaotamine 2009. aastaks kooskõlas käesoleva määruse I lisa sätestatud aastase jaotuskavaga”.

- 13 Vaidlustatud määruse artikli 2 kohaselt „[a]rtiklis 1 osutatud kava jaoks nõutavad toetused liikmesriikidele teravilja, lõssipulbri ja riisi ostmiseks turult on kindlaks määratud [sama määruse] II lisa”.
- 14 Vaidlustatud määruse I lisa punkt a määrab rahalised vahendid kava rakendamiseks igas liikmesriigis kogusummas 496 miljonit eurot.

- 15 Vaidlustatud määruse II lisa määrab toetused liikmesriikidele ühenduse turult ostmiseks määruse I lisa punktis a sätestatud maksimumsummade piires kogusummas 431 420 891 eurot.
- 16 Euroopa Liidu 2009. eelarveaasta üldeelarve (ELT L 69, lk 1) võeti vastu 18. detsembril 2008. Viimane nägi Euroopa Ühenduses enim puudust kannatavate isikute abistamise programmidele ette 500 miljoni euro suuruse assigneeringu.

Menetlus ja poolte nõuded

- 17 Saksamaa Liitvabariik esitas menetluse algatamiseks hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 23. detsembril 2008.
- 18 Itaalia Vabariik esitas Üldkohtu kantseleisse 6. aprillil 2009 saabunud dokumendiga taotluse astuda käesolevasse menetlusse Euroopa Ühenduste Komisjoni nõuete toetuseks.
- 19 Prantsuse Vabariik esitas Üldkohtu kantseleisse 8. aprillil 2009 saabunud dokumendiga taotluse astuda käesolevasse menetlusse komisjoni nõuete toetuseks.
- 20 Rootsi Kuningriik esitas Üldkohtu kantseleisse 14. aprillil 2009 saabunud dokumendiga taotluse astuda käesolevasse menetlusse Saksamaa Liitvabariigi nõuete toetuseks.

- 21 Poola Vabariik esitas Üldkohtu kantseleisse 16. aprillil 2009 saabunud dokumendiga taotluse astuda käesolevasse menetlusse komisjoni nõuete toetuseks.
- 22 Hispaania Kuningriik esitas Üldkohtu kantseleisse 27. mail 2009 saabunud dokumendiga taotluse astuda käesolevasse menetlusse komisjoni nõuete toetuseks.
- 23 Üldkohtu viienda koja esimees rahaldas 3. juuni 2009. aasta määrusega Prantsuse Vabariigi, Itaalia Vabariigi, Poola Vabariigi ja Rootsi Kuningriigi menetlusse astumise taotlused. Menetlusse astujad esitasid oma menetlusse astuja seisukohad selleks ette nähtud tähtjal.
- 24 Kuna Hispaania Kuningriigi menetlusse astumise avaldus esitati pärast Üldkohtu ko-dukorra artikli 115 lõikes 1 sätestatud kuuenädalase tähtaja möödumist, anti Hispaania Kuningriigile viienda koja esimehe 8. septembri 2009. aasta määrusega luba astuda menetlusse komisjoni nõuete toetuseks ja esitada oma märkused suulise menetluse käigus.
- 25 Üldkohtu presidendi otsusega muudeti viienda koja koosseisu käesoleva menetluse jaoks.
- 26 Ettekandja-kohtuniku ettekande põhjal otsustas Üldkohus (viies koda) alustada suulist menetlust.

27 Poolte kohtukõned ja Üldkohtu suulistele küsimustele antud vastused kuulati ära 9. septembri 2010. aasta kohtuistungil.

28 Saksamaa Liitvabariik palub Üldkohtul:

- tühistada vaidlustatud määrus;
- piirduda tühistamise tagajärjede osas määruse artikli 2 ja II lisaga ning need „peatada”;
- mõista kohtukulud välja komisjonilt.

29 Rootsi Kuningriik palub Üldkohtul:

- rahuldada Saksamaa Liitvabariigi esitatud hagi;
- „jätta jõusse” tühistatud määruse tagajärjed.

30 Komisjon palub Üldkohtul:

- „jätta tähelepanuta kõik viited”, mis on tehtud nõukogu 17. oktoobri 2008. aasta arvamusele;
- jätta hagi põhjendamatusesse tõttu rahuldamata;
- teise võimalusena piirata ja „peatada” vaidlustatud määruse tühistamise tagajärjed;
- mõista kohtukulud välja Saksamaa Liitvabariigilt.

31 Prantsuse Vabariik palub Üldkohtul:

- jätta hagi rahuldamata;
- mõista kohtukulud välja Saksamaa Liitvabariigilt.

32 Itaalia Vabariik palub Üldkohtul:

- jätta hagi vastuvõetamatusesse tõttu läbi vaatamata;

- teise võimalusena jätta hagi põhjendamatusesse tõttu rahuldamata;
- vaidlustatud määruse tühistamise korral tunnistada, et kõiki määruse tagajärgi tuleb pidada lõplikeks;
- mõista kohtukulud välja Saksamaa Liitvabariigilt.

33 Hispaania Kuningriik ja Poola Vabariik paluvad Üldkohtul jätta hagi rahuldamata.

Õiguslik käsitlus

Asja läbivaatamist takistavad asjaolud, mille esitasid Itaalia Vabariik ja Poola Vabariik

Poolte argumendid

34 Itaalia Vabariik ja Poola Vabariik väidavad, et käesolev hagi on vastuvõetamatu.

- 35 Eelkõige väidab Itaalia Vabariik, et Saksamaa Liitvabariik oleks pidanud vaidlustama 2009. aasta ühenduse eelarve osas, mis puudutab põllumajandusturgudel ostmiseks mõeldud toetusi. Kuna vaidlustatud määrus vaid jaotab neid toetusi, siis on selle peale hagi esitatud hilinenult ning see on vastuvõetamatu.
- 36 Poola Vabariik väidab omakorda, et käesolev hagi seab tegelikult kahtluse alla jaotamismehhanismi peamised eeskirjad, mis sisalduvad ühtse ÜTK määruses, mille alusel vaidlustatud määrus vastu võeti, ning samuti iga-aastaste jaotuskavade väljatöötamise menetluse, mis on kindlaks määratud määruses nr 3149/92.
- 37 Saksamaa Liitvabariik väidab, et neil kahel menetlusse astujal ei ole lubatud selliseid asja läbivaatamist takistavaid asjaolusid esitada, kuna kohtupraktika kohaselt ei saa menetlusse astujad esitada hagi vastuvõetamatust käsitlevat asja läbivaatamist takistavat asjaolu, kui pool seda teinud ei ole.

Üldkohtu hinnang

- 38 Üldkohus tõdeb, et komisjon ei ole palunud tunnistada hagi vastuvõetamatuks ning piirdub selle taotlemisega, et hagi jäetaks rahuldamata sisuliste küsimuste pinnalt. Tuleb aga meenutada, et vastavalt Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 40 neljandale lõigule, mida kohaldatakse kõnealuse põhikirja artiklist 53 tulenevalt Üldkohtu suhtes, peab menetlusse astumise avaldus piirduma ühe poole nõuete toetamisega. Liiatigi peab menetlusse astuja tulenevalt kodukorra artikli 116 lõikest 3 nõustuma kohtuasja staadiumiga menetlusse astumise ajal.

- 39 Sellest tuleneb, et Itaalia Vabariik ja Poola Vabariik ei saa esitada hagi vastuvõetavust käsitlevat asja läbivaatamist takistavat asjaolu ning Üldkohus ei pea seega analüüsima nende esitatud vastuvõetamatuse väiteid (vt selle kohta Euroopa Kohtu 24. märtsi 1993. aasta otsus kohtuasjas C-313/90: CIRFS jt vs. komisjon, EKL 1993, lk I-1125, punktid 20–22, ja Üldkohtu 27. novembri 1997. aasta otsus kohtuasjas T-290/94: Kay-sersberg vs. komisjon, EKL 1997, lk II-2137, punkt 76). Seega tuleb tagasi lükata asja läbivaatamist takistavad asjaolud, mille esitasid Itaalia Vabariik ja Poola Vabariik.

Komisjoni taotlus jätta arvesse võtmata hagiavalduses tehtud viited Euroopa Liidu Nõukogu õigustalituse 17. oktoobri 2008. aasta arvamusele

- 40 Komisjon väidab, et asjaomase arvamuse esitamiseks, mis puudutab komisjoni et-tepanekut ühtse ÜTK määruse muutmiseks, ei andnud luba nõukogu ning selle esi-tamist ei nõudnud ka Üldkohus. Seetõttu ei tohiks Üldkohus ühtegi hagiavalduses sellele tehtud viidet väljakujunenud kohtupraktika kohaselt arvesse võtta.
- 41 Saksamaa Liitvabariik täpsustab, et seda arvamust, mis ei ole käesoleva vaidluse la-hendamiseks olulise tähtsusega, on juba ametlikus aruandes käsitletud ning seda mainiti hagiavalduses väga üldiselt.
- 42 Tuleb meenutada, et vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale läheks avaliku huviga, mille kohaselt institutsioonid peavad saama enda huvides kasutada oma õigustalitus-te täiesti sõltumatult antud arvamusi, vastuollu seisukoht, et selliseid sisedokumente saavad Üldkohtu menetluses olevas kohtuvaidluses esitada teised isikud kui talitus-ed, kelle taotlusel need on koostatud, kui nende esitamiseks puudub asjassepuutu-va institutsiooni luba või kohtu korraldus (Euroopa Kohtu 23. oktoobri 2002. aasta määrus kohtuasjas C-445/00: Austria vs. nõukogu, EKL 2002, lk I-9151, punkt 12;

Üldkohtu 8. novembri 2000. aasta otsus kohtuasjas T-44/97: Ghignone jt vs. nõukogu, EKL AT 2000, lk I-A-223 ja II-1023, punkt 48, ning Üldkohtu 10. jaanuari 2005. aasta määrus kohtuasjas T-357/03: Gollnisch jt vs. parlament, EKL 2005, lk II-I, punkt 34).

- 43 Seega tuleb rahuldada komisjoni nõue jätta arvesse võtmata hagiavalduses esitatud viited nõukogu õigustalituse 17. oktoobri 2008. aasta arvamusele.

Sisulised küsimused

Poolte argumendid

- 44 Saksamaa Liitvabariik, keda toetab Rootsi Kuningriik, esitab üheainsa väite, mille kohaselt võeti vaidlustatud määrus vastu nii, et rikuti ühtse ÜTK määruse artiklit 27 koostoimes selle põhjendusega 18, milles on välja toodud ühenduse huvi asjakohaseid meetmeid rakendades põllumajandustooteid kasutada, kuni varud on vähenenud normaalkoguseni, ning ka EÜ artikleid 33 ja 37. Vaidlustatud määrus „kaotas igasuguse seose” ühise põllumajanduspoliitikaga ja on tegelikult sotsiaalpoliitika osa.
- 45 Esmalt annab ühtse ÜTK määruse II osa I jaotise I peatüki II jao IV alajao „Sekkumisvarude müük” artikkel 27 loa toiduaineturgudel täiendavalt osta ainult siis, kui toode

ei ole iga-aastase kava rakendamise ajal sekkumisvarudes ajutiselt kättesaadav seda kava ühes või mitmes liikmesriigis rakendamiseks vajalikus ulatuses.

- 46 Esiteks käsitleb vaidlustatud määrus aga ainult nende toodete ostmist, mis „ei ole [...] sekkumisvarudes ajutiselt kättesaadav[ad]”. Kuigi see tingimus nõuab, et olemasolevad sekkumisvarud jaotataks kõigepealt ning täiendav ostmine oleks ajutine ja erandlik, on sekkumisvarudest pärit toiduainete ning sellele lisaks ostetud toiduainete vaheline suhe vastupidine, kuna viimati nimetatud toiduainete osakaal võrreldes kava kogumahuga on tõusnud 18,06%-lt 2006. aastal 85,35%-ni 2008. aastal ja 86,98%-ni 2009. aastal. Peale selle peaks see olukord vastavalt komisjoni poolt sekkumisvarude arengu osas tehtud prognoosidele olema kestev.
- 47 Mis puudutab 2009. aastal kava elluviimiseks eraldatud eelarvet, siis seda suurendati 500 miljoni euroni, ilma et taolist kasvu võrreldes eelmiste aastatega saaks põhjendada sellega, et kavaga hõlmatud toodete hinnad tõusid. Saksamaa Liitvabariik seab samuti kahtluse alla kava vastuvõtmise menetluse vastavuse määrusele nr 3149/92, väites, et kavale eraldatud eelarve väljakuulutatud suurendamise põhjal kutsus komisjon liikmesriike pärast selleks ette nähtud tähtpäeva uuesti läbi vaatama nende taotlused toodetele, mida oli plaani rakendamiseks vaja.
- 48 Teiseks peab see, et tooted ei ole sekkumisvarudes kättesaadavad, ilmnema „kava rakendamise ajal”. Saksamaa Liitvabariigi arvates tuleb seda tingimust tõlgendada nii, et ostmise võib ette näha juhul, kui tooted puuduvad kava iga-aastaselt rakendamisel või kui iga-aastase kava koostamisel tuvastatakse, et olemasolevad sekkumisvarud ei

ole tõenäoliselt või kindlasti piisavad. Vaidlustatud määrusega aga eraldati vahendid nende toodete ostmiseks, mille jaoks plaani kehtestamisest peale ei ole aasta lõikes mingit sekkumisvaru ette nähtud.

- 49 Kolmandaks ei tugine ettenähtud kava olemasolevatele või oodatavatele sekkumisvarude mahtudele, vaid osalevate liikmesriikide väljendatud vajadustele ning ei vasta seetõttu sellele, mis on „vaja” kava rakendamiseks. Saksamaa Liitvabariigi arvates peab kava maht olema seotud sekkumisvarudega. Nii annab ühtse ÜTK määruse artikli 43 punkt g komisjonile volituse ainult kõnesoleva määruse artikli 27 lõikele 1 vastavalt töötada välja iga-aastane kava, mis näeb ette sekkumisvarudes hoitavate toodete jaotamise.
- 50 Teisalt väidab Saksamaa Liitvabariik, et vaidlustatud määrusega vastu võetud kava ei taotle ühtegi EÜ artikli 33 eesmärki. Ta meenutab Euroopa Kohtu praktikat, mille kohaselt peab õigusakti õigusliku aluse valik põhinema objektiivsetel asjaoludel, mis on kohtulikult kontrollitavad ja mille hulka kuuluvad eelkõige õigusakti eesmärk ja sisu. Tema arvates ei ole asjaomased õigusnormid põllumajandustoodete tootmise ja turustamisega seotud ning tegemist ei ole ühise põllumajanduspoliitika raames võetud meetmega.
- 51 Vastupidi komisjoni hinnangule on asjaomane kava „kaotanud igasuguse seose” ühise põllumajanduspoliitika ning eelkõige turgude stabiliseerimise eesmärgiga EÜ artikli 33 lõike 1 punkti c tähenduses. Kuna on toimunud sekkumisvarude nii suur vähenemine ning kava tugineb põhiliselt toiduainete ostmisele, siis ei ole see meede enam osa põllumajandusturust, vaid asub sellest väljapool. Vaidlusalune kava on EÜ artiklitega 33 ja 37 seotud ainult sekkumismehhanismi lisaelemendina, sest selle esmane eesmärk on sotsiaalne. Euroopa Kohtu praktika kohaselt on aga ühise

põllumajanduspoliitika kohaldamisala piiratud, kui õigusaktil on teatud mõju põllumajandusele, mis on võrreldes selle peamise eesmärgiga ainult sellega kaasnev.

- 52 Vastupidi komisjoni kinnitustele ei aita ühenduse toiduabiprogramm samuti kaasa sellele, et tagada mõistlikud tarbijahinnad EÜ artikli 33 lõike 1 punkti e tähenduses. Kuna toiduaineid pakutakse enim puudust kannatavatele isikutele, siis mõistliku hinna eesmärk ei ole lihtsalt saavutatav. Euroopa Kohtu praktika kohaselt ei saa hindade mõistlikkust samastada võimalikult madalate hindadega.
- 53 Saksamaa Liitvabariigi arvates kinnitab neid järeldusi ühtse ÜTK määruse muutmiseks tehtud komisjoni 17. septembri 2008. aasta ettepanek, mis näeb nimelt ette, et kaotataks ostmise piirdumine ainult juhtudega, kui sekkumisvarud ei ole ajutiselt kättesaadavad. See muudatus vastab teisese õiguse tegelikkusega kohandamise vajadusele, mida kinnitas komisjon.
- 54 Mis puudutab määrust nr 3149/92, siis see ei ole iseenesest vastuolus liidu õigusega, vaid seda tuleb tõlgendada koostoimes üliluslike õigusnormidega ning see ei tohi mingil juhul viimati nimetatuid rikkuda.
- 55 Rootsi Kuningriik lisab esiteks, et ühtse ÜTK määrus näeb põhimõtteliselt ette ainult sekkumisvarude kasutamise ning ühenduse turul toodete märkimisväärne ostmine kujutab endast sellest määrusest „kõrvalekaldumist”. Kõnealuse määruse artikli 27

lõikes 2 kehtestatud toodete ostmise tingimusi tuleb tõlgendada kitsalt, kuna tege- mist on eranditega.

56 Seoses hetkega, mil ostmine on võimalik, toob Rootsi Kuningriik välja võimaluse, et ühtse ÜTK määruse artikli 27 erinevate keeleversioonide sõnastused võivad teatud osas olla erinevad. Rootsi keelse versiooni kohaselt peab see, et toode ei ole kättesaa- dav, ilmnema iga-aastase kava rakendamise ajal ning sellisel juhul piisab iga-aasta- se kava muudatuste vastuvõtmisest. Seda tõlgendust toetavad selle sätte kontekst ja eesmärk, milleks on sekkumisvarude otstarbekas kasutamine, mitte esmajärjekorras enim puudust kannatavate isikute abistamine. Peale selle võib määruse nr 3149/92 artikli 4 kohaselt konkreetset toodet turult osta üksnes juhul, kui kõik tarnimisele kuuluvad esmavajalikud toiduained on sekkumisvarudest ning ühendusesiseste vedude kaudu juba eraldatud.

57 Liidu seadusandja ei soovinud kunagi kehtestada alalist abiprogrammi. Vastupidi, ühtse ÜTK määruse põhjenduse 18 alusel toob sekkumisvarude vähenemine kaasa kava ulatuse vähenemise. Seevastu nähtuvad sotsiaalpoliitika eesmärgid selgelt mää- ruse nr 3149/92 artiklitest 1 ja 2.

58 Teiseks väidab Rootsi Kuningriik, et ühtse ÜTK määruse artikli 27 eesmärk ei ole tagada mõistlikud tarbijahinnad, nagu see on ette nähtud EÜ artikli 33 lõikes 1. Mis puudutab turgude stabiliseerimise eesmärki, siis ta meenutab, et väljakujunenud koh- tupraktikast tuleneb, et see eesmärk sisaldab ka taht vähendada ühenduses jääke. Vaidlustatud määrusega kindlaks määratud toodete jaotamisel ei ole aga vajalikku seost sel eesmärgil sekkumiskokkuostuga. Vastupidine tõlgendus võib viia selleni, et

EÜ artiklit 37 kasutatakse toiduainete ostmise toetamiseks mõeldud kõigi õigusaktide õigusliku alusena.

- 59 Samuti on kohtupraktikas välja kujunenud, et kui ühenduse akti kontrollimise käigus selgub, et see taotleb kahte eesmärki või et sellega reguleeritakse kahte valdkonda ning üks neist on määratletav peamise või ülekaalukana, peab õigusakt tuginema viimasele. Rootsi Kuningriik leiab, et sellise akti nagu vaidlustatud määrus saaks vastu võtta EÜ artikli 308 alusel.
- 60 Komisjon, keda toetavad Hispaania Kuningriik, Prantsuse Vabariik, Itaalia Vabariik ja Poola Vabariik, on arvamusel, et vaidlustatud määrus on kooskõlas ühtse ÜTK määruse ning ka määrusega nr 3149/92.
- 61 Esiteks väidab komisjon, et asjakohased ei ole Saksamaa Liitvabariigi argumendid, mis puudutavad EÜ artikli 33 tõlgendamist. Selleks et siiski vastata kriitikale, et vaidlustatud määrus ei taotle selle artikli eesmarke, meenutab komisjon kohtupraktikat, mille kohaselt peab õigusakte siduma põllumajanduse valdkonna ja seega EÜ artikliga 37, kui nende õigusaktidega hõlmatud toode on loetletud EÜ asutamislepingu I lisas ning kui asjaomased õigusaktid aitavad kaasa ühise põllumajanduspoliitika ühe või mitme eesmärgi täitmisele, millega on tegemist ühtse ÜTK määruse artikliga 27 hõlmatud toodete puhul.
- 62 EÜ artikli 33 eesmärk on tõesti turgude stabiliseerimine toodete müügi ja ajutise ostmisega ühenduse turult ning see näeb ette mõistlike hindade tagamise tarbijatele,

sealhulgas enim puudust kannatavatele isikutele, pakkudes neile põllumajandustooted taskukohaste hindadega. Komisjon lisab, et jaotuskava sotsiaalne eesmärk on alati olnud selgelt väljendatud alussätetes ning ka EÜ artiklites 2 ja 3, mida arvestades tuleb ühist põllumajanduspoliitikat tõlgendada. Asjaomane kava säilitas seose ühise põllumajanduspoliitikaga.

- 63 Teiseks, mis puudutab ühtse ÜTK määruse artikli 27 väidetavat rikkumist, siis väidab komisjon, et tingimus, et varud ei ole kättesaadavad „iga-aastase kava rakendamise ajal”, on täidetud, kui sekkumisvarud ei ole kättesaadavad iga-aastase kava elluviimisel. Lisaks nähtub nii määrusest nr 3149/92 kui ka ühtse ÜTK määruse artikli 27 kontekstist ja eesmärgist, et varude kättesaadavust tuleb kontrollida iga-aastase kava vastuvõtmisel. Vastavalt määrusele nr 3149/92 toimub jaotusprogrammide koostamine alates eelneva aasta maist (liikmesriikide poolt oma vajadustest teatamine) selleks, et plaan võetaks vastu enne 1. oktoobrit, millest alates seda plaani hakatakse rakendada. Nimetatud määruse artikli 2 lõike 3 punkti 1 alapunkti c kohaselt antakse tõesti liikmesriikide kasutusse toetus, kui aastaplaani vastuvõtmise ajal ei ole asjaomane toode ajutiselt kättesaadav. Saksamaa Liitvabariigi sellekohased argumendid repliigis näivad kalduvat just sellise argumentatsiooni poole.

- 64 Seoses sellega, et sekkumisvarud „ei ole ajutiselt kättesaadavad”, on komisjon samal arvamusel Saksamaa Liitvabariigiga osas, mis puudutab ostmise täiendavat olemust võrreldes sekkumisvarudega. Komisjon väidab siiski, et kuna seda tingimust ei ole täpsustatud, tuleb seda tõlgendada ühtse ÜTK määruse eesmärki arvestades, pidades silmas asjaolu, et sekkumismeetmed on alaline instrument ühises põllumajanduspoliitikas, millel on vaja sobivaid võimalusi müügiks, mida Saksamaa Liitvabariik ei vaidlusta. Selliste võimaluste säilitamiseks ei ole kõnesolev ostmine mitte ainult lubatav, vaid ka hädavajalik. Sedavõrd kui teatud toodete sekkumisvarude tekkimine

on õiguslikult võimalik ja faktiliselt piisavalt tõenäoline, on komisjonil kohustus näha ette selliste toodete täiendav ostmine.

- 65 Lisaks peab väljendit „ei ole ajutiselt kättesaadav” tõlgendama mitmete aastate vältel läbi viidud igakülgse hindamise kontekstis. Nii on komisjonil määruse nr 3149/92 artikli 2 kohaselt kohustus kava vastuvõtmisel võtta arvesse ressursside kasutamist eel-mistel eelarveaastatel. Arvestades ulatuslikku kaalutusõigust, mis komisjonil selles küsimuses on, oleks asjaomane ostmine keelatud ainult siis, kui sekkumismehhanism toote suhtes tühistataks või pikaajaliselt peatataks.
- 66 Sellega ei ole aga tegemist vaidlustatud määruse puhul. Selleks et täita ühtse ÜTK määruse artikli 27 nõuet, peab komisjon teostama kättesaadavuse kontrolli iga toote jaoks eraldi, mitte sekkumisevarude suhtes tervikuna. Esiteks on nimetatud määruse kohaselt võimalik kavaga hõlmatud tooteid sekkumise jaoks täiendavalt osta. Teiseks ei ole erinevate toodete sekkumisvarude tase konstantne, vaid see võib aastati erine-da. Kolmandaks ei olnud 2009. aastal mobiliseerimisele kuuluvad tooted kättesaadavaid ainult lühikest aega. Lisaks võivad uued tekkivad sekkumisvarud katta suure osa 2010. eelarveaastaks kehtestatavast iga-aastasest kavast. Sellest tuleneb, et komisjon leidis õigesti, et sekkumisvarud ei olnud kättesaadavad ainult ajutiselt ning et ta võib ette näha nende toodete mobiliseerimise ühenduse turult.
- 67 Komisjon leiab, et Saksamaa Liitvabariigi sellekohased argumendid on vastuolulised ning ei vasta küsimusele, milline on see olemasolevate sekkumisvarude künnis, mil-lest alates võib komisjon anda korralduse täiendavaks ostmiseks. Saksamaa Liitvaba-riigi poolt välja toodud koguseline aspekt ei nähtu ühtse ÜTK määruse asjaomastest

sätetest. See oleks samuti vastuolus määruse eesmärgiga ning viiks õiguskindlusetu-
seni selle kohaldamisel. Igal juhul ei lükkaks need argumendid ümber komisjoni poolt
sellele sättele antud tõlgendust või ei seaks kahtluse alla sellel tõlgendusel põhineva
vaidlustatud määruse õiguspärasust. Saksamaa Liitvabariigi poolt poolaasta kohta
esitatud dokument puudutab pikaajalisi prognoose, mis ei saa olla aluseks komisjoni
otsusele iga-aastaste kavade rakendamise kohta. Igal juhul on vaidlustatud määruse
õiguspärasuse hindamiseks asjakohane ainult õiguslik olukord, mis eksisteeris nime-
tatud määruse vastuvõtmise ajal.

68 Mis puudutab vajalikkuse tingimust, siis komisjon meenutab, et 2009. eelarveaastaks
kehtestatud iga-aastane kava piirdub liidu eelarves selleks eesmärgiks ette nähtud ku-
lutustega, nagu see on sätestatud ühtse ÜTK määruse artikli 27 lõike 2 punktis a.
Vastavalt sellele sättele ei pea vajadust hindama mitte kava mahtu ja sekkumisvarusid
võrreldes, vaid osalevates liikmesriikides kava rakendamiseks vajaliku mobiliseerimi-
se alusel. Nii väidab komisjon, et eelarveaasta jooksul, mil sekkumisvarude maht oli
väga suur, kasutati plaani käigus ära ainult väike osa varudest. Iga-aastase ees-
märk oli eraldatud eelarvehandide raames katta liikmesriikide väljendatud vajadusi,
võttes arvesse enim puudust kannatavate isikute arvu kõige täpsemaid hinnanguid.

69 Sellega seoses vaidlustab komisjon Saksamaa Liitvabariigi argumendi, mis puudutab
eelarve suurendamist, ning väidab, et eelarvet ei kinnitata abstraktselt, vaid kulude
põhjal teatud koguse toodete ostmiseks turuhindadega, mis 2008. aastal märgatavalt
tõusid ning olid märkimisväärselt kõrgemad sekkumishindadest.

- 70 Komisjoni arvates oleks kava eesmärgiga vastuolus see, kui vähendataks või lühiajaliselt tühistataks kava seetõttu, et üldiselt on sekkumisvarud ajutiselt vähenenud ning konkreetselt ei ole teatud tooted kättesaadavad. Selle tagajärg oleks kavast sõltuvate heategevusorganisatsioonide selles kavas osalemisest loobumine ning järgnevate aastate jooksul varude müümise meetmega seotud infrastruktuuri kaotamine, mida iseloomustaks varude suurenemine. See kahjustaks turgude stabiliseerimise ning kavaga taotletud sotsiaalse kaitse kõrge taseme tagamise eesmärke.
- 71 Lõpuks väidab komisjon, et tema ettepanek ühtse ÜTK määruse muutmiseks ei tekita siduvaid õiguslikke tagajärgi ning selle peale ei saa seega hagi esitada.
- 72 Rootsi Kuningriigi menetlusse astuja seisukohtade kohta märkusi esitades vaidlustab komisjon tõlgenduse, mille kohaselt täiendav ostmine on võimalik ainult siis, kui see, et tooted ei ole sekkumisvarudes kättesaadavad, ilmnes kava rakendamise ajal. Enamik ühtse ÜTK määruse artikli 27 keeleversioonidest kaldub rohkem komisjoni antud tõlgenduse suunas. Peale selle väidab komisjon, et määruse põhjendusest 18 ei nähtu kuidagi, et seadusandja nägi ette kava ulatuse vähenemise kättesaadavate sekkumisvarude mahu vähenemisel.
- 73 Itaalia Vabariik leiab lisaks, et käesolevale juhule on ülekantav 4. aprilli 2000. aasta otsus kohtuasjas C-269/97: komisjon vs. nõukogu (EKL 2000, lk I-2257), milles Euroopa Kohus jõudis järeldusele, et EÜ artiklid 33 ja 37 võivad olla õiguslikuks aluseks meetme võtmisel, mille eesmärk on samuti ja võib-olla peamiselt tervisekaitse. EÜ artiklitest 2, 136 ja 137 nähtub, et EÜ artiklid 33 ja 37 võivad olla ainsaks õiguslikuks aluseks selliste meetmete võtmisel, millel on samuti isegi ülekaalukalt sotsiaalne

eesmärk, tingimusel et kasutatakse põllumajandusturgude reguleerimise ja sekkumise vahendeid, millega on tegemist vaidlustatud määruse puhul.

- ⁷⁴ Itaalia Vabariik meenutab, et nõukogu 21. juuni 2005. aasta määrus (EÜ) nr 1290/2005 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise kohta (ELT L 209, lk 1) näeb ette, et Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfond (EAGGF) finantseerib põllumajandusturgude stabiliseerimist. Kuna ühtse ÜTK määruse artikkel 27 annab EAGGF-ile ülesande finantseerida asjaomast ostmist, on selle puhul samuti tegemist põllumajandusturgude tasakaalustamiskuludega vastavalt komisjoni 10. detsembri 1987. aasta määruse (EMÜ) nr 3730/87, millega kehtestatakse sekkumisvarudest pärit ja ühenduses enim puudust kannatavatele isikutele jaotamiseks mõeldud toiduainete kindlaksmääratud organisatsioonidele tarnimise üldeeskirjad (EÜT L 352, lk 1; ELT eriväljaanne 03/07, lk 318), artiklile 4 eelarvapädevate asutuste poolt selle alusel lubatud kulutuste piires.
- ⁷⁵ Komisjoni 24. oktoobri 1995. aasta määruse (EÜ) nr 2535/95 (EÜT L 260, lk 3; ELT eriväljaanne 03/18, lk 263) põhjendusest 1 ilmneb, et vaatamata sekkumisvarude korra järkjärgulisele vähendamisele soovis liidu seadusandja säilitada asjaomast kava, nähes ette turult ostmise kui „ajutise meetme”, st meetme, mis on võrdne, mitte täiendav ega sellega kaasnev võrreldes varude müügiga, ja mis on ikkagi kooskõlas ühise põllumajanduspoliitika eesmärkidega. Kui tuvastatakse, et toode ei ole kättesaadav, siis tegutsemisvabadus selles osas, kas valida varude müük või turult ostmine, on seega piiratud ainult kohustusega kasutada esimesena varusid, enne kui asuda ostmise juurde. Seda järeldust toetab määruse nr 3730/87 põhjendus 2, määruse nr 3149/92 põhjendus 3 ja artikkel 4, komisjoni 13. veebruari 1996. aasta määruse (EÜ) nr 267/96, millega muudetakse määrust nr 3149/92 (EÜT L 36, lk 2; ELT eriväljaanne 03/18, lk 436), põhjendused 3 ja 4 ning komisjoni 28. septembri 2007. aasta määruse (EÜ) nr 1127/2007, millega muudetakse määrust nr 3149/92 (ELT L 255, lk 8), põhjendus 5.

- 76 Itaalia Vabariik peab vajalikuks igasugust ostmist, mis on mõeldud kavas mainitud vajaduste rahuldamiseks, mida ei saa kõigepealt rahuldada sekkumisvarude kasutamisega. See tingimus ei ole siiski seotud kasutatavate varude miinimumi olemasolu ja veel vähem asjaoluga, et see miinimum on suurem kui turult ostetu.
- 77 Mis puudutab seda, et toode ei ole kättesaadav kava rakendamise ajal, siis Itaalia Vabariik väidab, et ühtse ÜTK määruse artikkel 27 on nii sõnastud, kuna ainult sel ajahetkel peab toimuma vajalik ostmine turult, mis on samuti kooskõlas määruse nr 3149/92 artikliga 3. Ostmine toimub seega ainult siis, kui see, et varud ei ole kättesaadavad, leiab kinnitust kava rakendamise ajal. See viide kava elluviimise ajavahemikule ei takista eelnevalt hindamast, kas varud on ebapiisavad, kuna see on hädavajalik ostmiseks määratud eelarveeraldiste kindlaksmääramiseks. Seda kinnitab määruse nr 267/96 põhjendus 1.
- 78 Prantsuse Vabariik rõhutab omalt poolt vaidlustatud määruse eesmärki tagada mõistlikud tarbijahinnad, mille Saksamaa Liitvabariik vaidlustab. Olgu siis tegemist kas rahasumma eest või tasuta saaduga, näeb vaidlustatud määrus just ette selle tagamise, et oleks üks hind, mida võidaks enim puudust kannatavatele isikute jaoks mõistlikuks pidada, eriti kui seda võtta üldiselt koos nende hindadega, mida need isikud maksavad tavapärasel turustusahelas ostetud toiduainete eest.
- 79 Ta rõhutab, et ühine põllumajanduspoliitika on osa EÜ artikli 3 lõikes 1 loetletud ühenduse tegevustest, mille rakendamine peab vastavalt EÜ artiklile 2 võimaldama sotsiaalkaitse kõrge taseme edendamist ühenduse kõigis osades. Euroopa Kohus on leidnud, et ühise põllumajanduspoliitika eesmärkide järgimisel, eelkõige ühise turukorralduse raames ei saa jätta tähelepanuta üldisi huvisid, nagu tarbijakaitse või

inimeste ja loomade tervise ja elu kaitse. Abi enim puudust kannatavatele isikutele on samuti üldise huvi nõue.

- 80 Prantsuse Vabariik väidab seoses sellega, et sekkumisvarud ei ole kättesaadavad ajutiselt, et nende varude kasutamise vähenemine oli eriti suur ainult viimasel kahel aastal, st alates 2008. aastast.
- 81 Poola Vabariik väidab, et kuna ühtse ÜTK määruse artiklis 27 sisalduvad väljendid on ebamäärased ja väga üldised, on komisjonil ulatuslik kaalutusõigus turult toiduainete ostmise tingimuste osas. Igal juhul on selle artikli õige tõlgendus see, mis on antud määrusega nr 3149/92. Kui aga tuleks nõustuda Saksamaa Liitvabariigi argumentidega osa kohta, mis on vaidlustatud määrusega kinnitatud turult ostmisele, siis lisaks see sekkumismehhanismi uue tingimuse, mida ühtse ÜTK määruses praegu ette nähtud ei ole. Lisaks võib ühise põllumajanduspoliitika raames komisjonile kuuluva ulatusliku kaalutusõiguse raames selles valdkonnas võetud meetme õiguspärasust mõjutada üksnes taolise meetme ilmselge sobimatus.
- 82 Mis puudutab täpsemalt tingimust, et tooted ei ole ajutiselt kättesaadavad, siis see ei viita mitte asjaomase meetme minevikule, vaid selle „lähitulevikule”. Kui puudub kindlus, et varud „lähitulevikus” ei teki, siis jääb see tingimus täidetuks.
- 83 Ühise põllumajanduspoliitika eesmärkide osas väidab Poola Vabariik, et vastavalt Euroopa Kohtu praktikale tuleb nende tõlgendamisel võtta arvesse liidu üldisi sotsiaalseid ja majanduslikke eesmärke, nagu need on määratletud EÜ artiklis 2, ning ka praegust majanduslikku ja sotsiaalset olukorda ning pidevalt muutuvaid asjaolusid.

Saksamaa Liitvabariigi pakutud tõlgendus aga nendele kriteeriumidele ei vasta. Eriti ei võta asjaomane tõlgendus arvesse põllumajandusolukorra fundamentaalset muutust alates liidu viimastest laienemistest.

- 84 Poola Vabariigi arvates võib EÜ artikli 33 lõikes 1 loetletud ühise põllumajanduspoliitika eesmärgid jaotada kahte võrdsesse gruppi, millest esimese eesmärk on põllumajanduse arendamine ja maaelanikkonna piisava elatustaseme säilitamine ning teise eesmärk on tagada varude kättesaadavus ning mõistlikud hinnad, mis on suunatud peamiselt toiduainete tarbijatele. Sellega seoses leiab ta, et Saksamaa Liitvabariik teeb vääralt, kui ta samastab mõistliku hinna ning turuhinna mõiste, kuna esimest tuleb tõlgendada kõnealuse juhtumi erilisi asjaolusid arvestades ning see ei ole seega alati teisega võrdne. Lisaks tõlgendas Saksamaa Liitvabariik valesti mõistlikku hinda käsitlevat Euroopa Kohtu praktikat, kuna see ei näe ette enim puudust kannatavatest isikutest moodustuvat tarbijate erikategooriat.
- 85 Lõpuks väidab Poola Vabariik, et hoolimata nende päritolust vähendavad sekumismehhanismi raames kasutatud põllumajandustooted turul olevate toodete jääki, mis aitab kaasa põllumajandussektoris töötavate isikute tulude stabiliseerimisele ja parendamisele.
- 86 Kohtuistungil rõhutas Hispaania Kuningriik enim puudust kannatavatele isikutele toiduainete jaotamise meetme stabiilsuse nõuet, rõhutades, et täiendav ostmine on hädavajalik, et see meede säiliks ja toimiks nõuetekohaselt mitme aasta jooksul. Materiaalsete vahendite ja inimressursside sisseseadmise kava rakendamiseks ainult nendel aastatel, kui on olemas ülemäärane varu, oleks rahaliselt ja funktsionaalselt

liiga koormav. Lisaks ei ole see meede ainult sotsiaalne, kuna see on kasuks mitte ainult enim puudust kannatavatele isikutele, vaid ka põllumajanduslike toiduainete turule tervikuna.

- 87 Saksamaa Liitvabariik leiab, et vastupidi kohtuasjale, milles tehti eespool punktis 73 viidatud kohtuotsus komisjon vs. nõukogu, millele viitab Itaalia Vabariik, ei ole käesolevas kohtuasjas vaidlustatud määruse eesmärk põllumajandustoodete tootmine ja turustamine, vaid see puudutab 90% ulatuses põllumajandustoodete ostmist, mida tehakse täiesti eraldiseisvalt võrreldes ühise põllumajanduspoliitika meetmetega. Saksamaa Liitvabariik vaidlustab Itaalia Vabariigi argumendi, mille kohaselt toidubi on muutunud ühise põllumajanduspoliitika alaliseks eesmärgiks, kuna see oleks vastuolus ühenduse ja liikmesriikide vahelise pädevuse piiritlemise reeglitega. Lisaks ei oleks võimalik põhjendada meetme kvalifitseerimist ühine põllumajanduspoliitika alla kuuluvana, väites, et see tuleneb õiguslikult vastavate ressursside omistamisest EAGGF-ile.
- 88 Saksamaa Liitvabariik rõhutab samuti, et käesolevas asjas ei ole määrus nr 2535/95 asjakohane ning et Itaalia Vabariigi järeldus ei käsitle selle põhjenduse 1 viimast osa. Mis puudutab määrust nr 1127/2007, siis see ei mõjuta kõrgemalseisvate õigusnormide tõlgendamist. Lõpuks ei tohiks määrust nr 3730/87 tõlgendada nii, nagu see näeks toiduprogrammi raames juba ette meetmete laiendamise.
- 89 Seoses Prantsuse Vabariigi argumendiga, mis puudutab vaidlustatud määruses ühise põllumajanduspoliitika eesmärkide täitmist, rõhutab Saksamaa Liitvabariik, et vastavalt Euroopa Kohtu praktikale tähendab turu stabiliseerimine turu tasakaalu loomist pakkumuse ja nõudluse vahel nii, et asjaomased meetmed peavad aitama kaasa

ühisturu toimimisele, millega aga ei ole tegemist vaidlustatud määruses sätestatud ostmise puhul. Lisaks arvutatakse toiduainete tarnimise eest maksimaalselt nõutavat hinda ainult vastavalt tehtud kulutustele ning see ei või järelikult samuti taotleda mõistlike hindade tagamise eesmärki. Pealegi ei mainita seda eesmärki ei sõnaselgelt ega kaudselt üheski õigusaktis, mis on vaidlustatud määruse aluseks.

- 90 Saksamaa Liitvabariik vaidlustab samuti Prantsuse Vabariigi analüüsi selle kohta, et varud ei ole ajutiselt kättesaadavad ning väidab, et 20–30% ulatuses turult ostmist peab juba pidama oluliseks ning et seetõttu kestavad tarneraskused vähemalt juba neli aastat.
- 91 Mis puudutab komisjoni ulatuslikku kaalutusõigust, mis nähtub Poola Vabariigi poolt viidatud kohtupraktikast, siis Saksamaa Liitvabariigi arvates ei puuduta see meetme eesmärkide tõlgendamist ja seetõttu käesolevat asja.
- 92 Seoses kriteeriumiga, et tooted ei ole ajutiselt kättesaadavad, leiab Saksamaa Liitvabariik, et selle kättesaamatuse ja täiendava ostmise väärtuse vahel on seos, kuna selline programm ei saa tugineda suureneval ostmisel üsna pika aja jooksul, moodustades kahe viimase aasta tarnimisest peaaegu enamiku. Selle iseloomustava joone hindamisel on täiesti kohane arvestada minevikuga.

- 93 Saksamaa Liitvabariik toob välja Euroopa Ühenduste Kontrollikoja eriaruande nr 6/2009 „Euroopa Liidu toiduabi puudust kannatavatele isikutele: eesmärkide, vahendite ja meetodite hindamine”, milles kontrollikoda leidis, et toiduabiprogramm on kindlasti poliitiliselt soovitatav sotsiaalmeetmena, kuid see ei ole kooskõlas ühise põllumajanduspoliitika sätete ja selle rahastamisega. Kontrollikoda väljendas kahtlusi, kas see programm aitab kaasa turu reguleerimisele.

Üldkohtu hinnang

- 94 Sissejuhatuseks tuleb täpsustada ühtse ÜTK määruse, määruse nr 3149/92 ja vaidlustatud määruse vahelisi seoseid.
- 95 Esiteks nähtub vaidlustatud määruse volitustest, et see võeti vastu ühtse ÜTK määruse, eelkõige selle artikli 43 punkti g alusel koostoimes sama määruse artikliga 4 ning need kaks viimast artiklit viitavad ühtse ÜTK määruse artikli 27 lõikes 1 osutatud iga-aastase kava koostamiseks komisjoni poolt rakendamise üksikasjalike eeskirjade vastuvõtmisele ning komisjoni poolt järgimisele kuuluvale menetlusele.
- 96 Lisaks nähtub vaidlustatud määruse artiklist 1, et ühtse ÜTK määruse artikli 27 alusel toimub ühenduses enim puudust kannatavatele isikutele ette nähtud toiduainete jaotamine kooskõlas iga-aastase jaotuskavaga.

97 Teiseks, mis puudutab vaidlustatud määruse ja määruse nr 3149/92 vahelisi seoseid, siis tuleb rõhutada, et viimati nimetatud määrusega kehtestas komisjon teatud arvu reegleid, mis on tingimuseks selle pädevuse rakendamisele, mis tal on ühtse ÜTK määrusest tulenevalt.

98 Iga-aastase kava vastuvõtmisel pidi komisjon niisiis järgima ka määrust nr 3149/92. Sellega seoses tuleb meenutada, et vaidlustatud määruse põhjendus 1 on sõnastatud järgmiselt:

„Vastavalt [...] määruse [...] nr 3149/92 [...] artiklile 2 peaks komisjon vastu võtma 2009. eelarveaastaks ette nähtud vahenditest rahastatava jaotuskava. Kavaga tuleks eelkõige kindlaks määrata kava rakendamiseks kõnealust meedet kohaldavate liikmesriikide käsutuses olevate rahaliste vahendite ülemmäär ning sekkumisametite ladudest saadaolevate toodete kogused liikide kaupa”.

99 Sellest järeldub, et vaidlustatud määruse õiguspärasust tuleb hinnata esiteks ühtset ÜTK määrust, mis on selle õiguslik alus, ning teiseks määrust nr 3149/92 arvestades.

100 Juhul kui nende kahe viimati nimetatud määruse sätted on omavahel vastuolus, tuleb meenutada, et õigusnormide hierarhia põhimõtet arvestades ei saa rakendusakt muuta rakendatava õigusakti sätteid (vt Üldkohtu 3. mai 2007. aasta otsus kohtuasjas T-219/04: Hispaania vs. komisjon, EKL 2007, lk II-1323, punkt 66 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 101 Siiski tuleb märkida, et käesoleval juhul ei väida pooled, et ühtse ÜTK määruse ja määruse nr 3149/92 vahel on mingisugune vastuolu, vaid kõik pooled toetavad ühtse ÜTK määruse artikli 27 erinevat tõlgendust.
- 102 Käesoleva hagi lõpptulemus sõltub seega ühtse ÜTK määruse artikli 27 tõlgendusest, mida eelistatakse.
- 103 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb juhul, kui liidu teisese õigusakti tekst vajab tõlgendamist, seda võimaluse korral tõlgendada nii, et see oleks kooskõlas asutamislepingu sätetega. Peale selle tuleb rakendusmäärust võimaluse korral tõlgendada nii, et see oleks kooskõlas algmääruse sätetega (Euroopa Kohtu 24. juuni 1993. aasta otsus kohtuasjas C-90/92: Dr Tretter, EKL 1993, lk I-3569, punkt 11, ja 10. septembri 1996. aasta otsus kohtuasjas C-61/94: komisjon vs. Saksamaa, EKL 1996, lk I-3989, punkt 52).
- 104 Seega tuleb ühtse ÜTK määrust tõlgendada kooskõlas asutamislepingu asjakohaste sätetega, mis puudutavad ühist põllumajanduspoliitikat, mille osaks see määrus on.
- 105 Selles küsimuses olgu meenutatud, et vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale tuleb liidu õiguse sätte tõlgendamisel arvestada mitte üksnes selle sõnastust, vaid ka konteksti ning selle õigusaktiga taotletavaid eesmärke, mille osaks säte on (vt Euroopa Kohtu 7. juuni 2005. aasta otsus kohtuasjas C-17/03: VEMW jt, EKL 2005, lk I-4983, punkt 41 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 106 Kuna määruse ning eriti ühe selle sätte grammatiline ja ajalooline tõlgendamine ei võimalda hinnata selle täpset ulatust, tuleb asjaomast määrust tõlgendada tuginedes nii selle eesmärgile kui ka üldisele ülesehitusele (vt selle kohta Euroopa Kohtu

31. märtsi 1998. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-68/94 ja C-30/95: Prantsusmaa jt vs. komisjon, EKL 1998, lk I-1375, punkt 168, ja Üldkohtu 25. märtsi 1999. aasta otsus kohtuasjas T-102/96: Gencor vs. komisjon, EKL 1999, lk II-753, punkt 148).

107 Vaidlustatud määrust tuleb analüüsida neid põhimõtteid arvestades.

– Ainus väide, et vaidlustatud määrus on väidetavalt vastu võetud ühtse ÜTK määrust ja eelkõige selle artiklit 27 rikkudes

108 Nagu nähtub ühtse ÜTK määruse põhjendusest 10, on sekkumisostud ühise põllumajanduspoliitika instrument turgude stabiliseerimiseks ja põllumajandusega tegelevale rahvastikuosale rahuldava elatustaseme tagamiseks. Riiklikku sekkumist reguleerib praegu ühtse ÜTK määruse II osa I jaotise I peatükk. Sekkumisvarude müügi üks viis on sama määruse artikli 27 kohaselt enim puudust kannatavatele isikutele jaotamine.

109 Sellega seoses tuleb meenutada nimetatud sätte ajaloolist konteksti.

110 Ühenduses enim puudust kannatavatele isikutele toiduainete jaotamise meede kehtestati määrusega nr 3730/87. Selle määruse põhjendusest 3 nähtub, et „ühendusel on sekkumisvarudest pärit põllumajandustoodetega võimalik oma enim puudust kannatavate inimeste heaolu oluliselt parandada” ning et „ühenduse huve ja ühise

põllumajanduspoliitika eesmärke silmas pidades tuleb seda võimalust asjakohaseid meetmeid rakendades ka edaspidi kasutada, kuni kõnealuseid varusid on vähendatud normaalkoguseni”.

- 111 Pärast ühise põllumajanduspoliitika üksteisele järgnevaid reforme on sekkumisvarusid järk-järgult vähendatud ning nii on suurenenud ajavahemikud, mil need varud on vähesed või neid ei olegi. Nii muudeti määrust nr 3730/87 määrusega nr 2535/95. Viimati nimetatud määrus kehtestas võimaluse teatud tingimustel turult teatud tooteid mobiliseerida.

- 112 Määruse nr 2535/95 põhjendus 1 on sõnastatud järgmiselt:

„määruses [...] nr 3730/87 [...] sätestatud kord [...] põhineb [...] sekkumisametite poolt sooritatava kokkuostmise tulemusel kättesaadavatel riigi varudel; toiduainete tarnimise aastaplaani rakendamist võib raskendada see, et teatavad põhisaadused ei ole ajutiselt kättesaadavad; see oht võib suureneka, pidades silmas turgude tõhusamaks kontrollimiseks ja tootmise nõuetele kohandamiseks võetud meetmeid; antud asjaoludel ja selleks, et mitte ohustada tarneprogrammide rakendamist, tundub olevat asjakohane näha ajutise meetmena ette võimalus varuda asjaomaseid tooteid ühenduse turult tingimustel, mis ei kahjusta põhimõtet tarnida sekkumisest pärit tooteid [ega ületa selleks eesmärgiks ühenduse eelarves kavandatud assigneeringute piire]”. [täpsustatud tõlge]

- 113 Määrustes nr 3730/87 ja nr 2535/95 sisalduv säte võeti üle ühtse ÜTK määruse artiklisse 27 ning selle määruse põhjendus 18 meenutab, et „[m]itmete põllumajandustoodete sekkumisvarude tõttu on ühendusel potentsiaalne võimalus oluliselt kaasa aidata oma enim puudust kannatavate kodanike heaolule”, täpsustades, et „[ü]henduse huve silmas pidades tuleb seda võimalust asjakohaseid meetmeid rakendades ka edaspidi kasutada, kuni varud on vähenenud normaalkoguseni”. Samast põhjendusest nähtub, et neid kaalutlusi arvesse võttes kehtestas määrus nr 3730/87 ühenduses enim puudust kannatavatele isikutele toidu jaotamise „sotsiaalse meetme” ning et seda tuleks säilitada ja see inkorporeerida ühtse ÜTK määrusesse.
- 114 Nii nagu on meenutatud eespool punktis 3, sisaldub ühtse ÜTK määruse artikkel 27 selle II osa I jaotise I peatüki II jao IV alajaos „Sekkumisvarude müük”. See artikkel „Ühenduses enim puudust kannatavatele isikutele jaotamine” sätestab lõikes 1, et sekkumisvarudes hoitavad tooted tehakse kättesaadavaks teatavatele kindlaksmääratud organisatsioonidele vastavalt iga-aastasele kavale. Sama määruse lõike 2 punkt a näeb ette, et toodet võib ühenduse turult mobiliseerida, kui eelkõige „see ei ole lõikes 1 osutatud iga-aastase kava rakendamise ajal ühenduse sekkumisvarudes ajutiselt kättesaadav; toodet võib mobiliseerida kava ühes või mitmes liikmesriigis rakendamiseks vajalikus ulatuses ning tingimusel, et kulud jäävad ühenduse eelarves selleks eesmärgiks ette nähtud kulude piiridesse”.
- 115 Seetõttu tuleb seda sätet tõlgendada nii, et see näeb ette meetme sekkumisvarude otstarbekaks kasutamiseks.
- 116 Tuleb tõdeda, et käesolev vaidlus kuulub kaks etappi sätestavate õigusaktide kohaldamise raamistikku. Peamine etapp ehk riiklik sekkumine turul taotleb selgelt ühise

põllumajanduspoliitika eesmäärke, mida on täpsustatud EÜ artikli 33 lõikes 1 ning eelkõige turgude stabiliseerimise eesmärki. Sellele järgnev etapp on nii tekkinud sekkumisvarude müük, mille üks vahend on enim puudust kannatavatele isikutele jaotamine. See jaotamine taotleb sotsiaalset eesmärki, mis saab olla ainult teisejärguline ning teatud viisil lisaeesmärk võrreldes ühise põllumajanduspoliitika eesmärkidega ning seda võib seega põhimõtteliselt ellu viia ainult üleliigsete varude piires ning arvestades seda, et „ühise põllumajanduspoliitika eesmärke silmas pidades tuleb seda võimalust asjakohaseid meetmeid rakendades ka edaspidi kasutada, kuni kõnealuseid varusid on vähendatud normaalkoguseni”.

¹¹⁷ Mis puudutab täiendava ostmise võimalust, siis nähtub määruse nr 2535/95 põhjendusest 1, et see meede võeti vastu, kuna „tarnimise aastaplaani rakendamist võib raskendada see, et teatavad põhisaadused ei ole ajutiselt kättesaadavad” ning et „antud asjaoludel ja selleks, et mitte ohustada tarneprogrammide rakendamist, tundub olevat asjakohane näha ajutise meetmena ette võimalus varuda asjaomaseid tooteid ühenduse turult”. Sama põhjendus täpsustab seevastu, et seda tuleb teha „tingimustel, mis ei kahjusta põhimõtet tarnida sekkumisest pärit tooteid [ega ületa selleks eesmärgiks ühenduse eelarves kavandatud assigneeringute piire]”. [täpsustatud tõlge]

¹¹⁸ Eeltoodust nähtub seega selgelt, et selle meetme olemasolu õigustus on sekkumisvarude olemasolu ning iga-aastane kava nende jaotamiseks enim puudust kannatavatele isikutele. Seetõttu ei ole iga-aastase kava ja selles ette nähtud täiendava ostmise eesmärk mitte rahuldada kavas osalevate liikmesriikide väljendatud vajadusi, nagu kinnitab komisjon, vaid jaotada enim puudust kannatavatele isikutele olemasolevaid sekkumisvarusid.

- 119 Nii sätestab ühtse ÜTK määruse artikli 27 lõige 1, et tehakse kättesaadavaks „sekkumisvarudes hoitavad tooted”, samas kui selle lõike 2 punkt a sätestab, et toodet võib ühenduse turult mobiliseerida, kui see ei ole „iga-aastase kava rakendamise ajal ühenduse sekkumisvarudes ajutiselt kättesaadav”. See näitab, et selliste toodete täiendav ostmine on ette nähtud erandina reeglist, milleks on sekkumisvarudes hoitavate toodete jaotamine. Seda meetet kui erandit peab seega kitsalt tõlgendama. Asjaomast meetet ei saa mingil juhul reegliks ülendada.
- 120 Väljendi „ei ole [...] iga-aastase kava rakendamise ajal ühenduse sekkumisvarudes ajutiselt kättesaadav” kitsas tõlgendamine tugineb samuti ühtse ÜTK määruse artikli 27 lõike 2 punktis a esinevale täiendusele, mille kohaselt võib toodet turult mobiliseerida „[iga-aastase] kava [...] rakendamiseks vajalikus ulatuses ning tingimusel, et kulud jäävad ühenduse eelarves selleks eesmärgiks ette nähtud kulude piiridesse”.
- 121 Sellest sättest nähtub, et turult võib toodet osta ainult siis, kui iga-aastase kava rakendamise ajal ilmneb, et toode ei ole ajutiselt kättesaadav. See säte eeldab samuti seda, et nii iga-aastane kava kui ka selle rakendamiseks ette nähtud eelarve on võetud vastu enne võimalikku mobiliseerimist.
- 122 Kindlasti on õige, nagu kinnitab komisjon, et kohaldamise praktilistel põhjustel ja täpsemalt selleks, et oleks võimalik vastu võtta kava ja selle rakendamiseks ette nähtud eelarve, peab komisjon kava vastuvõtmise ajal olema võimeline teadma nende toodete mahtu, mis kuuluvad seetõttu täiendavalt ostmisele, et need ei ole sekkumisvarudest kättesaadavad. Selline tegutsemisviis on ainuvõimalik ja määruse nr 3149/92 asjakohaste sätetega kooskõlas.

- 123 Vastavalt määruse nr 3149/92 artiklile 1 informeerivad osalevad liikmesriigid komisjoni oma vajadustest igal aastal hiljemalt 31. maiks enne aastaplaani rakendamisperioodi. Sama määruse artikli 2 kohaselt võtab komisjon enne iga aasta 1. oktoobrit vastu aastaplaani, milles määratakse eelkõige kindlaks „[liikmesriikide] kohta [...] ühenduse turult toote ostmiseks antav toetus iga toote kohta, kui asjaomane toode puudub aastaplaani vastuvõtmise ajal ajutiselt sekkumisametite varudes”.
- 124 Siiski ei saa neid sätteid kuidagi tõlgendada nii, et need annavad komisjonile pädevuse määrata kindlaks kava sõltumata asjaomasel aastal olemasolevate ja/või prognoositava sekkumisvarude mahust. Kui komisjon peab toetuste kindlaksmääramiseks võtma arvesse liikmesriikide taotletud koguseid, sekkumisvarudes puuduvaid koguseid ning eelmiste eelarveaastate jooksul taotletud, eraldatud ja tegelikult kasutatud tootekoguseid (määruse nr 3149/92 artikli 2 lõike 3 punkti c teine lõik), ei saa ta siiski ületada piire, mis on kehtestatud ülimuslike õigusnormidega, st ühtse ÜTK määrusega.
- 125 Kava vastuvõtmise ajal on komisjon kohustatud kohandama kava mahtu vastavalt sekkumisvarude mahule. Selle raames on komisjonil kindlasti kaalutlusruum, mis on antud ühtse ÜTK määruse artikli 27 lõikega 2, kuid see ei tohi viia selle sätte erandlikkuse eiramiseni. Sekkumisvarusid tuleb mõista kui alalist institutsiooni, millel muutub ainult maht vastavalt turgude kõikumisele ja riiklikule sekkumisele; väljendit „ei ole ajutiselt kättesaadav” ei saa tõlgendada nii, et see viitab mitmele kuule või aastale, vaid nii, et see viitab erandile sekkumisvarudes hoitavate toodete jaotamise reeglist. Täiendava ostmise mahu proportsioonid peavad samuti peegeldama selle

meetme – mille eesmärk on kompenseerida ebapiisavusi, mis vastavalt varude seisule võivad kava rakendamisel ilmneda – erandlikkust võrreldes iga-aastase kava mahtudega. Vastupidisel juhul vahetaksid reegel ja erand kohad.

- 126 Asjaomane järeldus ei lähe vastuollu ühegi määruse nr 3149/92 sättega. Muu hulgas on see kooskõlas määruse nr 2535/95 – mis kehtestab täiendava ostmise võimaluse – põhjenduse 1 sõnastusega, mille kohaselt tuleb see võimalus ette näha selleks, et mitte ohustada tarneprogrammide rakendamist.
- 127 Käesolevas asjas kehtestab komisjon vaidlustatud määrusega 2009. eelarveaastaks enim puudust kannatavatele isikutele ette nähtud toiduainete jaotamise iga-aastase kava, mille raames ta nägi II lisas ette toetused liikmesriikidele turult ostmiseks kogusummas 431 420 891 eurot ehk ligikaudu 89,98% kava kogumahust, mis oli 496 miljonit eurot (vaidlustatud määruse I lisa punkt a).
- 128 Seega tuleb tõdeda, et vaidlustatud määruses sisalduva iga-aastase kava peamine eesmärk ei olnud mitte sekkumisvarude müük, vaid kavas osalevate liikmesriikide väljendatud vajaduste rahuldamine.
- 129 Repliigi lisadest nähtub muu hulgas, et pärast seda, kui komisjoni president oli teatanud enim puudust kannatavatele isikutele toiduainete jaotamise programmi jaoks ette nähtud eelarve kahekolmandikulisest suurendamisest, kutsus komisjon osalevaid liikmesriike uuesti läbi vaatama 2009. eelarveaastaks teatavaks tehtud vajadused ning teatama neist talle enne 2008. aasta augustit ehk pärast määruse nr 3149/92 artikli 1 lõikes 2 ette nähtud tähtpäeva.

- 130 Neil tingimustel ei saa 2009. aasta eelarveaastaks ette nähtud iga-aastast kava pida ühtse ÜTK määruse artikliga 27, nagu seda on eespool tõlgendatud, kooskõlas olevaks.
- 131 Seda järeldust ei saa kahtluse alla seada ükski komisjoni, Hispaania Kuningriigi, Prantsuse Vabariigi, Itaalia Vabariigi või Poola Vabariigi argument.
- 132 Komisjon, Hispaania Kuningriik, Prantsuse Vabariik ja Poola Vabariik kinnitavad nimelt, et kui kava vähendatakse või see lühiajaliselt tühistatakse seetõttu, et sekkumisvarud on ajutiselt vähenenud ning teatud tooted ei ole kättesaadavad, oleks see vastuolus kava eesmärgiga, kuna selle tagajärg oleks kavast sõltuvate heategevusorganisatsioonide selles kavas osalemisest loobumine ning järgnevate aastate jooksul varude müümise meetmega seotud infrastruktuuri kaotamine, mida iseloomustaks varude suurenemine. See oleks vastuolus ühise põllumajanduspoliitika eesmärkidega ning muudaks võimatuks selle, et programm aitab kaasa sotsiaalse kaitse kõrge taseme tagamise eesmärgile.
- 133 Nimetatud argument ei ole tulemuslik. Esiteks tuleb märkida, et käesolevas hagis ei ole vaidlustatud enim puudust kannatavatele isikutele toiduainete jaotamise iga-aastase kava kehtestamist ennast. Ühtse ÜTK määruse artikli 27 kohaselt on selle kava peamine eesmärk aga sekkumisvarudes hoitavate toodete jaotamine, mitte aga kavas osalevate heategevusorganisatsioonide vajaduste rahuldamise stabiilsus. Teiseks nähtub toimikust ja eeltoodud kaalutlustest, et vaidlustatud määrusega kehtestatud 2009. eelarveaasta kaval puudub mitte ainult seos kättesaadavate sekkumisvarude mahtudega, vaid et see nägi ette ka täiendava ostmise jaoks toetused sellise eelarve raames, mis oli palju suurem kui kolme eelneva aasta eelarved. Neil tingimustel on

võimatu asuda seisukohale, et vaidlustatud määruse eesmärk oli asjaomase programmi stabiilsuse tagamine.

- ¹³⁴ Komisjoni, Prantsuse Vabariigi, Itaalia Vabariigi ja Poola Vabariigi argumendid, mille kohaselt ühtse ÜTK määruse artikkel 27 ja vaidlustatud määrus taotlevad ühise põllumajanduspoliitika erinevaid eesmärke, nagu need on kindlaks määratud EÜ artikli 33 lõikes 1, ei lükka ümber – isegi kui pidada neid argumente õigeks – järeldust, et vaidlustatud määrus, nagu nähtub eespool toodud kaalutlustest, rikub ühtse ÜTK määruse artiklit 27, mille õiguspärasust ei ole käesoleva hagi raames vaidlustatud.
- ¹³⁵ Selle raames ei ole käesoleval juhul asjakohane komisjoni, Itaalia Vabariigi, Poola Vabariigi ja Saksamaa Liitvabariigi välja toodud kohtupraktika, mis puudutab meetme sobiva õigusliku aluse kindlaksmääramist seoses meetmega taotletud eesmärkidega. Käesolev asi ei puuduta akti õigusliku aluse valiku küsimust.
- ¹³⁶ Mis puudutab lõpuks määruste põhjenduste erinevaid lõike, mida ei võetud ühtse ÜTK määruse artikli 27 eespool tõlgendamisel arvesse, st määrust nr 3149/92 muutvad määrused nr 267/96 ja nr 1127/2007, millele Itaalia Vabariik viitab põhjendusel, et need näitavad, et täiendava ostmise tingimus on ainult see, et toode ei ole kättesaadav sekkumisvarudes, mille maht väheneb, tuleb tõdeda, et need ei sea kahtluse alla Üldkohtu poolt ühtse ÜTK määruse artiklile 27 antud tõlgendust. Ühtse ÜTK määruse artikli 27 tõlgendust ei määra madalamalseisvate, ühtse ÜTK määruse rakendamiseks võetud määruste sätted.

137 Eeltoodut arvestades tuleb asuda seisukohale, et vaidlustatud määrus võeti vastu ühtse ÜTK määruse artiklit 27 rikkudes.

– Ühtse ÜTK määruse artikli 27 rikkumise tagajärjed

138 Juhul kui tema hagi rahuldatakse, palub Saksamaa Liitvabariik, keda toetab Rootsi Kuningriik, Üldkohtul kasutada oma õigust otsustada nii, et tühistamise tagajärjed piirduvad vaidlustatud määruse artikliga 2 ja II lisaga ning need „peatada” selleks, et vältida, et tühistamine võiks mõjutada kava rakendamist heategevusorganisatsioonide kasuks 2009. eelarveaasta jooksul või – juhul, kui Üldkohus teeb otsuse siis, kui eelarveaasta on lõppenud – tagasiulatuvalt.

139 Sama nõude on esitanud komisjon, keda toetavad Itaalia Vabariik ja Poola Vabariik.

140 Esiteks tuleb sedastada, et nii tehes palub Saksamaa Liitvabariik, keda toetab Rootsi Kuningriik, tegelikult vaidlustatud määruse osalist tühistamist, st selle artikli 2 ja II lisa tühistamist.

141 Peab meenutama, et käesolevas asjas ei ole vaidlustatud enim puudust kannatavatele isikutele ressursside jagamise mehhanismi enda õiguspärasust, vaid asjaolu, et vaidlustatud määrusega kehtestatud 2009. eelarveaasta kava tugineb põhiosas toodete turult täiendavale ostmisele. Eespool punktis 137 tehtud järeldust arvestades tuleb

seega tühistada sätted, mis näevad selliseks ostmiseks ette toetused, st vaidlustatud määruse artikkel 2 ja II lisa.

¹⁴² Teiseks tuleb täpsustada, et vaidlustatud määruse osaline tühistamine toimub hetkel, kui kõik toetused on põhimõtteliselt juba välja makstud. Neil asjaoludel ja selleks, et vältida seda, et tühistamise tagasiulatuv jõud ei tekitaks toetusi saanud liikmesriikidele tagasimaksmise kohustust, tuleb kasutada Üldkohtu pädevust tuua välja tühistatud akti tagajärjed, mida tuleb lugeda lõplikeks.

¹⁴³ Käesoleva asja konkreetsetel asjaoludel tuleb seega tühistada vaidlustatud määruse artikkel 2 ja II lisa ning asuda seisukohale, et see osaline tühistamine ei mõjuta juba antud toetuste kehtivust.

Kohtukulud

¹⁴⁴ Kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna komisjon on kohtuvaidluse kaotanud ja Saksamaa Liitvabariik on kohtukulude hüvitamist nõudnud, tuleb kohtukulud vastavalt tema nõudele välja mõista komisjonilt, kes ühtlasi kannab ise oma kohtukulud.

145 Kodukorra artikli 87 lõike 4 alusel kannavad menetlusse astuvad liikmesriigid ise oma kohtukulud. Järelikult kannavad Hispaania Kuningriik, Prantsuse Vabariik, Itaalia Vabariik, Poola Vabariik ja Rootsi Kuningriik ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (viies koda)

otsustab:

- 1. Tühistada komisjoni 3. oktoobri 2008. aasta määruse (EÜ) nr 983/2008 (millega võetakse vastu 2009. eelarveaastaks ette nähtud vahendite liikmesriikidele eraldamise kava sekkumisvarudest pärit toiduainete tarnimiseks ühendes enim puudust kannatavatele isikutele) artikkel 2 ja II lisa.**
- 2. Määruse nr 983/2008 artikli 2 ja II lisa tühistamine ei mõjuta juba antud toetuste kehtivust.**
- 3. Jätta Euroopa Komisjoni kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja Saksamaa Liitvabariigi kohtukulud.**

4. Jätta Hispaania Kuningriigi, Prantsuse Vabariigi, Itaalia Vabariigi, Poola Vabariigi ja Rootsi Kuningriigi kohtukulud nende endi kanda.

Prek

Soldevila Fragoso

Frimodt Nielsen

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 13. aprillil 2011 Luxembourgis.

Allkirjad